

JÖVŐ

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

Előfizetés 1 óra 4000 lei.
M. N. Sz. tagoknak 3000 lei.
Vállalatoknak 120.000 lei.

Felelős szerkesztő:
PALASTI JÓZSEF

Szerkesztőség 20-76
Telefon: es kiadóhivatal 20-77
Nyomda 20-77

Az iráni kormány elfogadta a Szovjet előterjesztését Anglia és Amerika még nem a perzsa kérdésben

PARIS. A francia minisztertanács hozzájárult az USA kormány javaslatához, hogy a Szovjetunió, az Egyesült Államok, Nagy-Británia és Franciaország külügyminiszterei üljenek össze április huszonötödikén Párisban. WASHINGTON. Angol-amerikai politikai körök élesen tárgyalkodnak a szovjet kormány főnagytanácsának jelesét a perzsa-ügynek a Biztonsági Tanács napirendjéről való végleges levétele ügyében. Megállapítják hogy Moszkva barátságosan lépésnek tekintendő, ha Gromiko ezirányú előterjesztést tartalmazó levelét nem vennék figyelembe. A szovjet kormány elvárja, hogy ezt a mesterségesen felfújott ügyet levegység a Biztonsági Tanács napirendjéről. A perzsa kormány még nem nyilatkozott az erre vonatkozó szovjet előterjesztésről. Teheránból érkezett legújabb jelentések azonban beszámolnak arról, hogy az iráni kormány is készséggel hozzájárul a szovjet előterjesztés elfogadásához.

Általános vélemény, hogy Anglia és az Egyesült Államok képviselői ellenzik majd a Gromiko által javasolt végleges megoldást és azt az álláspontot képviselik majd, hogy a kérdést május 6-án zárják le végleges formában.

Nagy Ferenc magyar miniszterelnök Szakasics államminiszter és Gyöngyösi külügyminiszter Moszkvában

Moszkvából jelentik: Nagy Ferenc magyar miniszterelnök, Szakasics Árpád államminiszter és Gyöngyösi magyar külügyminiszter tegnap délután 6 órakor repülőgépen Moszkvába érkeztek. A magyar kormányküldöttséget a moszkvai repülőtéren ünnepélyes fogadtatásban részesítették. Megjelent a repülőtéren Molotov külügyminiszter és a szovjet külügyminiszterium magasabb funkcionáriusai, a moszkvai diplomáciai személyzet tagjai, többek között az angol nagykövét és Székfi Gyula a moszkvai magyar követ is.

Franco kormánya megszegte a pirenaisi egyezményt

PARIS. A francia kormány hivatalos jelentése szerint Franco kormánya megszegte az ugynevezett pirenaisi egyezményt, amelynek egyik pontja egy, a francia-spanyol határon lévő erődöri intézkedik. Ezt az erődöt nem szállhatja meg hét embernél nagyobb őrség, spanyol részről pedig most száz embert helyeztek el a hegyi erődben, azon a címen, hogy spanyol partizánok francia területéről támadást szerveznek. A francia kormány a legerélyesebben tiltakozott Madridban.

Az EAM háromtagu kormányzóbizottságot követel Görögország élére

LONDON. Az angol rádió Athénből jelenti, hogy az EAM az összes görög demokratikus szervezetek és alakulatok nevében előterjesztette a helpolitikai válság megoldására vonatkozó elvi javaslatát, amely a régenskérdés megoldását követeli, mégpedig olyan formán hogy háromtagu kormányzótanácsot ne vezessen ki. A három tag közül egy a baloldal, egy a középpártok és egy a jobboldal képviselője lenne.

Jaross Andort kivégezték Hubayt és Antalt halálra ítélték

Budapestről jelentik: A budapesti Népbíróság tegnap hirdette ki ítéletét Hubay Huber Kálmán ügyében, akit a legsúlyosabb, háborús bűntettekkel vádoltak meg. Hubay a magyar nyilaskeztes pártok megalapítója volt és később, amikor Szálasi választották meg a vezetőnek, ő lett ennek a helyettese. Ő volt a legerősebb propagálója a német hitlerizmus maradtaktalan kiszolgálásának és a háború végsőkig való folytatásának. Hubayt köztársasági halálbüntetésre ítélte a bíróság. A budapesti Népbíróság legutóbb Antal István volt propagandauji miniszter ügyét tárgyalta. A védőbeszédok után Antal István kétórás beszédben igyekezett az „utolsó szó jogán” kibújni a felelőség alól. A késő délutáni órákban hirdették ítéletét a Népbíróság: Antal István köztársasági halálra ítélt. A nyilas sajtó „szülőatyja” felebezett és egyben kegyelemért folyamodott. Ugyancsak tegnap érkezett vissza a magyar igazságügyminisztériumhoz Jaross Andor volt belügyminiszter kegyelmi kérvénye, amelyet a köztársasági elnökhöz terjesztettek elő. A köztársaság elnöke szabad folyást enged az igazságszolgáltatás menetének. Jaross Andort a Népbíróság tudvalevőleg golyóhalálra ítélte és a kegyelmi kérvény elutasítása folytán az ítéletet ma délelőtt hajtották végre rajta.

Puccskisérlet Mazanderan iráni tartományban

TEHERAN. Mazanderan iráni tartományban a Kaspi tenger déli partján hatalmas arany- jobboldali puccskisérlet leplezték le. Mazanderan területéről a közelmúltban vonultak ki a Vörös Hadsereg csapatai és ennek nyomán azonnal megkezdődött a jobboldali elemek szervezkedése, amelynek célja a miniszterelnök elleni felkelés megszervezése, vajójában pedig a szovjet-perzsa koalíció elleni fellépés. A perzsa jobboldal élénken ellenzi a Szovjetunióval való meg egyezést és ennek utólagos megáncsolására szervezkednek most. Gavan Szultánch miniszterelnök nyilatkozott és kifejezte: semmi ok a nyugtalanságra, a kormány ura a helyzetnek a csapatok rövidesen mindenütt átvászik az ügyek ellenőrzését.

Bérfizetés és kilakoltatás kérdése az új lakbértörvényben

BUKAREST. Patrascu igazságügyminiszter az új lakbértörvényről adott nyilatkozatában külön kitért bizonyos kérdésekre, amelyek túlterjednek a bérvisszony szabályozásán és érintik a lakásjog egész széles területét. Így intézkedni fog a törvény azokról a kötelezettségekről, amelyeket a lakóknak a béren kívül viselni kell, valamint — ahol erre jogalap van — ezeknek a költségeknek a tulajdonos és a lakók közötti megosztásáról. Ezek közé lép a tűzkárbiztosítás is, abban a mértékben, amiben az ingatlan az 1945-46-os év folyamán biztosítva volt. Az intézkedés célja a tűzkárbiztosítás megkönnyítése és kiterjesztése.

A bérfizetés tekintetében a törvény lehetővé fogja tenni a havi fizetést. A kilakoltatások tekintetében ki fogja mondani a törvény, hogy kilakoltatható az a lakó, akinek ugyanazon helységben oly ingatlan van birtokában, amelyben saját lakást biztosíthat magának. Ugyancsak kilakoltatható az a lakó, akinek még van egy másik lakása is, amelyet a foglalkoztatási hatóság, vagy vállalat bocsát rendelkezésére.

Továbbra is szabotázscselekménynek minősül a tulajdonosok lakhatási jog elleni visszaélése: és azok a tulajdonosok, akik zavarni akarják a lakó nyugalmát, vagy a lakást spekulációra akarják felhasználni, büntügyi eljárás alá kerülnek. Azok, akik több lakásból fő ingatlanban laknak és visszautasítják hozzájárulásukat a közös igazgatási költségekhez az új törvény értelmében kitérítés követnek el. A törvény a lehetőségek határai között megkönnyíti a CNR ingatlanokból kilakoltatott zsidó bérlők jogaiba való visszahelyezését.

Az időlegesen megszállt részekről elmenekült vagy deportált volt bérlők jogot nyertek a lakás megosztására a jelenlegi lakóval. A törvény április 10-ke körül lép életbe.

E mezbajosnak szeretné nyilvánítani a védő Csehszlovákia hóhérait

PRÁGA. Frank, Csehszlovákia hóhéranak most folyó perében a védelem kérte a volt „biroalmi védnök” elmebeli állapotának megvizsgálását, mert a védő szerint „Frank képtelen erkölcsi jó és erkölcsi rossz között különbséget tenni”. A vád képviselője tiltakozott a javaslat elfogadásá ellen, mert az elmebeli állapotra való hivatkozást közönséges kibuvónak minősíti.

Az Unversul Az „aranyérmék diktaturájáról”

BUKAREST. Érdekes cikkben foglalkozik az Unversul az „aranyérmék diktaturájával”. A cikkíró megállapítja, hogy valóban az aranyérmék diktatúrájának korszakát éli az ország gazdasági élete, azonban ezt a „Parancsuralmat” nem szabad a végtértekig túrní. Senki sem gondolt annak idején arra, hogy az aranyérmék szabad forrástárgyává történjen nyilvánításának milyen mesze hat és az egész ország gazdasági életét közvetlen és közvetett módon ezerféleképpen érintő következménye lesz. Nem túrhető, hogy az ország gazdasági érdekeit egyeztetlen félrehozzák azok, akik csak a saját hasznukat hajszolják és az éremaranyat avatják legfőbb életcéljukká. Ennek az állapotnak a legerélyesebben véget kell vetni — fejezi be cikkét az Unversul.

Egy bukaresti kávéház szögletében

József Jolán beszél József Attila szomorú életének színteljairól

A nyilas uralom alatt elpusztult a nagy költő irodalmi hagyatéka

1905. április 11-én született József Attila, a halhatatlan magyar költő. Ezalkalommal közöljük az a beszélgetést, amit a bukaresti román-magyar filmnapokon munkatársunk folytatott testvérével, József Jolán írónővel.

Egy bukaresti kávéház szögletében kettesben vagyok József Jolánnal és halhatatlan testvéréről, József Attiláról beszélgettünk. A kávéházban délelőtti csend uralkodik és így senki sem zavarja ezt a bensőséges válogatást, nyugodtan kérdezősködhettek mindenről és József Jolán öszöntén válaszolhat a kérdésekre. Lehetetlen nem megilletődéssel beszélgetni József Jolánnal, hiszen soha senki nem ismerte jobban József Attilát, mint ő, aki nemcsak testvére, hanem legjobb barátja és legbensőségesebb bizalmasa volt a nagy költőnek.

József Jolán rokonszenves, díszingvált egyéniség. Mint az egyik pesti lap munkatársa jött Bukarestbe a román-magyar kultúrhétre és a magyar küldöttségnek ő a legerényesebb tagja. Halkszájú, nem hívalkodó és csak amikor jobban bele-mélyedünk a beszélgetésbe, látjuk, hogy mennyire kiváló és művelt asszony. Megkértem, beszéljen a köréről. Szívesen tesz eleget kérésémnek.

A „Szépség koldusa”

— Bizonyára testvéri elfogultság van bennem — kezdi vallomását József Jolán. — Mi családi körben Attilát már kis gyermekkorában zseninek tartottuk és amikor még fiatal diákkéveiben megjelent a „Szépség koldusa” című verse, úgy tekintettünk fel rá, mint egy nagy költőre. Az évek későbbi folyamán részünkre az volt a legzomorubb, hogy egész életében egy kis körön túl nem tördötk vels, senki sem tudott róla. Hiszen a hivatalos irodalmi körök még halála után sem vették tudomásul. Magam sem tudom hogyan, de a munkások között mindig nagyon népszerű volt. Ő is nagyon szerette a munkásokat. Illegálisban szeminariumokat tartott nekik művészet, tudományos témákról. Marxról. Ábból az időből, amikor munkás szeminariumokra járt, kint lakott a véres peremén, padlásszobában, nagyon nagy nélkülözések között. Volt egy értelmes szabósegéd tisztelője, aki sűrűn meglátogatta és amikor eltávozott, szemérmesen és titokban mindig néhány pengőt hagyott az asztalon. Volt egy könyvkötő, aki mindig könyvet kért kölcsön és csodálatosan bekötte hozta vissza. Sok ilyen és hasonló epizódot tudnék mesélni a munkások megható ragaszkodásáról...

Elpusztult írások

Az inánt érdeklődöm, maradtak-e fenn József Attilától kiadatlan írások. — Kevesen tudják, hogy Attilának nagyon sok kiadatlan prózai írása volt — adja meg a választ. — Nagyon sok irodalmi tanulmányt, esszét, filozófiai és filológiai dolgozatot írt. Félve őriztem ezeket aztal, hogy majd sajtó alá rendezzük, azonban Budapest őstroma alatt ezeknek a kéziratoknak túlnyomó része elpusztult, mert az a ház, ahol laktunk, három belövést kapott. Az illegálisban tartott szeminariumok kéziratai is nagyrészt elpusztultak, eltűntek. A legnagyobb veszteség: egy éposz, amelynek „A tőkés és a suszter” a címe. Ez hexameterekben, pattogó rímekkel írt párbeszéd volt, csupa vidám és kedélyes humorral, maró gunnyal. Annak idején, amikor ezzel az époszsal elkészült, Ujpesten „föld alatt” (mert csak ott lehetett) munkás műkedvelők előadták és a munkások körében leírhatatlan sikere volt. Valóban csodálatos mű volt, talán legzseniálisabb alkotása. Most ezeket a munkásokat nyomozom, akik előadták, hátha hirtokukban

van a kézirat másolata, vagy visszaemlékeznek a sorokra. Nagy filozófiai munkát írt a „Nemzet és nyelv” címen. Ennek a munkának csak a töredéke van meg. Szenvedélyesen érdekelte a filológia. Tudattalanul is tudatosa volt a nyelvnek; Fordított cseh és román költőket, holott sem csehül, sem románul nem tudott. Megkapta a nyers szöveget és mint egy muzsikás, úgy megérezte a szavak jelentőségét, fényét, a leggyengébb árnyalatokat visszaadta. Hárminc román vers fordítása is elpusztult. Betegsége idején kapott megbízást egy spanyol verses színdarab fordítására. Ebből két felvonást megcsinált. Csak úgy oszobogott, lüktetett a verselése. Sajnos, ennek a kéziratát is odavesztett.

— A költészetben kívül mi kötötte le a legjobban?

— Végzetlenül nagy zenekedvelő volt. Beethovenért, Mozartért és Bartókért rajongott. Bartóknak operaszöveget is akart írni, de erre sajnos már nem került sor. Volt idő, amikor csaknem minden este gramofonáltunk és Attila sűrűn fejté fel Beethoven ötödik szimfóniáját. A költőket általában egyoldalú lényeknek ismerik. Attila ezzel szemben nagyon sokol-

Amiről csak kevesen tudnak

— Most emlíndök Önnek még valamit, amiről nagyon kevesen tudnak. Bizonyára érdekl: Attila életének egyik legkömolyabb és egyetlen szerelmének megható történetét. (Megmondja a nevet, de kéri, ne írjam meg.) Jómódú leány volt és apja nem is gördített akadályt a házasság elé, sőt el is helyezte Attilát a küls kereskedelmi hivatalba. Csak egy kikötése volt: leányát egy évre elküldi Londonba, hogy az idő tegye próbára a nagy szerelmet. A leány elutazott Londonba és eleinte naponta jötték a levelek sürgönyök. Azután egyre ritkábban jött Londonból pósta, majd teljesen elmaradt.

dalú volt. Bécsben, egyetemi hallgató korában, mint matematikus tanári körökben feltűnést kelbott. Egykori makói tanárjának hatoldalas levélben vezetett le egy számtani tételt. A tanár Attila halála után megmutatta a számtani műveletet az egyik egyetemi tanárnak, aki meg akart ismerkedni a zseniális matematikussal és nagyon elcsodálkozott, amikor megtudta, hogy a zseniális matematikus József Attila.

A nagy költő fiatalabb éveire terelődik a beszélgetés és József Jolán elgondolkozva kutat emlékei között, majd élenken mondja:

— Tudja, hogy Attila majdnem román nevelésű lett? Összebarátkozott két román fiúval és a család annyira megszerette, hogy amikor Romániába költöztek, magukkal akarták hozni és felnevelni. Családunknak volt egy másik román barátja is, aki szintén örökre akarta fogadni Attilát. Ennek az a magyarázata, hogy gyermekkorában játékos, hízelkedő, kedves, okos fiú volt. Az emberkerülő, magányos Juhász Gyula is nagyon szerette. Azt hiszem, mi olyan anahányban szüneteltünk, különösen Attila, akhén olyan mohó szeretetvágy állt.

London megbette hatását és a körülrajongott leány levélben közölte a szakítást. Amikor a levél megérkezett, Attila görcsös zokogásba tört és ölembe horult. Akkor láttam először sírni...

József Jolán kifogyhatatlanul beszél halhatatlan testvéréről. Emlékek, epizódok tornyosulnak fel a társalgás során és én csak ámulattal hallgatom a nagy költő rövid életének színteljait. Szinte észre sem vettük, hogy órák peregtek le itt a csendes bukaresti kávéházban.

Kár, hogy egy riport keretében nem lehet megírni mindazt, amit mondtam... PINTÉR LAJOS

Gerinctelen lakából sohasem lesz gerinces sportférfiu

Tűnjön el Perneki a sportarénák színteréről

A Perneki-ügy tovább foglalkoztatja Arad demokrata sportközönségét. Perneki István, az AMTE Aradról eltávozott közepcsatára a bécsi döntés után Nagyban nyán telepedett le, ahol a futballpályát felcserélte a politikai szereplés arénájával. Meggyőződéses híve lett Imrédi Béla szélsőjobboldali pártjának, szerepét vállalt a párt szervezésének munkájában.

Perneki István dossziójában ott van beismerése, hogy az Imrédi-párt propagandistájaként működött, résztvett a gettók felállítására idején a zsidóktól elrabolt ékszerek, arany és más érték-tárgyak összeszedésében.

Imrédi Béla felett a budapesti népbíróóság népelleses bűncselekménye miatt már ítélezett. A megérdemelt halálos ítéletet végrehajtották a magyar nép árulóján. Mi is

arad demokrata sporttömegek nem kívánjuk Perneki István megbüntetését, mert hiszen jelentéktelen személy és csak gerinctelen uszályhordozója volt a „pártelnöknek”. Sor-sával mi nem tördölünk, de követeljük, hogy tűnjön el a demokrata sportból, még pedig sürgősen.

mert Perneki István, mint az Imrédi párt meggyőződéses híve és szervezője, több volt ennél az egyszerű szélsőjobb-oljalnál, aki „szélméntében vitorlázott”

és ezzel igyekezett magának anyagi előnyöket szerezni. Ha Perneki István nem ismeri fel, hogy multbeli politikai állásfoglalása miatt a futballpályákon való szereplése összeegyezhethetetlen a demokrata sporttal és ha nem mond le önként a közszereplésről, akkor az AMMEFA vezetőségéhez fordulunk, hogy tekintsenek el ennek a játékosnak a foglalkoztatásától. Amikor ezt tesszük, rámutatunk arra a tényre, hogy az egyik mérkőzésen, ahol Perneki szerepelt, a tribün sarkából formális tüntetés zajlott le Perneki István mellett. Nem tudjuk, hogy ez a tüntetés a közepcsatárnak, vagy pedig az Imrédiistának szól?

Az AMMEFA ismét munkáségyesület, a famunkások szakszervezetéhez tartozik.

A vezetőségnek kötelessége eliltani ennek a játékosnak a szereplését, aki a multban olyan pártban fejtett ki politikai tevékenységet, amely a gyűlöletet, a szélsőjobboldali bomlasztó téveszméket hirdette.

Arad demokrata közvéleménye türelmetlenül várja az AMMEFA vezetőségének döntését és ez nem lehet más, mint annak az embernek a kizárása a sportéletből, aki fenntartás nélkül odaadta magát a szélsőjobboldali aljasságok elkövetéséhez. (7.m. s.)

A gyengén sikerült triál után összeállították Arad válogatott csapatát

Tegnap délután 500 főnyi közönség előtt triál mérkőzést játszott a Temesvár ellen készülő válogatott keret. A válogatott rosta mérkőzést Ajhu szövetség elnöke vezette le.

A triál nagyon gyengén sikerült. A második félidőben szerepet P.ros csapat volt a jobbik itt a csatársor né hány igen szép akciót mutatott. A Fehér csapatban a fedezetsor játszott eljemerésre méltóan.

Reméljük, hogy a gyengén sikerült triál után az „előadás” jobb lesz. A Fehér csapat így állt fel az ATB ellen: Seprányi — Samu Spárta, Doanov Gyorja — Jivan, Pop, Popa Spárta — Mercea ITA (Bratou), Pákozdi AMMEFA, Berindea CFR (Mercea), Horváth II, Batrin Spárta.

Gyenge színvonalu 45 perc után Berindea góljával 1:0 arányban győznek a válogatott labjitek

Szünet után a P.ros csapat jön a pályára és a következő összeállításban játszik tovább a tornászok ellen: Mariki — Mézáros, Vass — Bakucz ITA, Mari AMMEFA, Tudosa, ITA — Kovács Spárta, Reinhardt, Bonyhádi, Pop, Tóth III ITA.

Ez a csapat már jobban játszik és szép akciók után Tóth III, Pop és Bonyhádi (3) góllal 5:0 arányban nyeri ezt a féjldőt.

Az edzés után a következőkben állították össze a temesvári válogatottak ellen csütörtökön délután Aradon szereplő csapatokat:

P.ros csapat: Iustin ITA (Seprényi Spárta) — Mézáros, Vass — Bakucz ITA, Mari AMMEFA, Popa — Kovács Spárta, Reinhardt, Bonyhádi, Pop Tóth III ITA, Tartaják Pál ITA.

Fehér csapat: Márk ITA (Heves CFR) Samu Spárta Doanov Gyorja Jivan Pop Spárta Tudosa ITA — Bratou Pákozdi, Karpene AMMEFA, Mercea ITA, Berindea CFR, Tartaják, Bateznai, Batrin Spárta.

CORSA MOZI

Telefon 23-64
Előadások: 11.30, 3, 5, 7
A legnagyobb magyar filmszínészek filmje

A 11-es

JAVOR, TÖRZS, CSORTOS, RAINAY, LAZAR MÁRIA, GERVAY MARICA

MINORITA KULTURHAZ
csütörtökön, április 11-én délután 6 órakor az MNSZ rendezésében

ANTAL ISTVAN

budapesti zongoraművész hangversenye
Műsorán: Beethoven, Chopin, Liszt, J. gyek Unjrea könyvtárban. Telefon: 10-93. 2044

ARO Telefon 24-45

Ma egy kedves vizjáték
Beljebb tessék

Következő műsor: Tomay, Ajay MENEKULO EMBER

URANIA

Ma 3, 5, és 7 órakor
Vasár- és ünnepnapokon 11.30-kor matné
Ma, a francia filmek gyöngye

A szerelem és a halál láté ka

Főszerepben Claude Dauphin, Madeleine Sologne, Erich von Stroheim.

Józsa Béla, a szamosfalvi hangárban pusztult el a Dunavölgy szabadságáért

Az északkeleti internálótáborokban román, magyar és zsidó cyanidítottak ezrei színylödtek a hitler-hóhérok kezei között. Tanuk és áldozatok a kolozsvári népbíróság előtt

KOLOZSVAR. (A Jövő munkatársától) A vádlottak padján ülő délkeleti szamosfalvi internálótáborok egy főjára keletkeznek a napirendről. A tanúk, akik most sorra következnek, az északkeleti táborokból beszélnék.

A teremre jéges rémület száll. A Gestapo őrszemészetének és kinzógépezetének minden csínját buját kitanulta a zsidó táborosok csendőrtörzsi börtön, gyilkos szociális támadó fő egy percére.

Itt már „vilányozókészülékéről” is szó esik, meg a sok ezernyi letartóztatott hangos jajsavarról. És mindazok között a sok egyéni tragédia részleteiből minduntalan fölbukkan hajlírakított Józsa Béla neve.

Eszakkeleti: egyetlen csendőrlaktanya

Ma már kulturizményeket neveztek el róla. A Józsa Atheneum a romániai magyarság legjelentősebb kulturális vállalkozása. Akkor a horthy-terror éveiben üdözött vad volt ez a lelkes tudásomjótól feltételezett, kiváló fiatal munkásember, aki rendíthetetlenül harcolt a hitler háború ellen, irásban, szóban, ígylekzett a tömeges letartóztatás ellen ennek a háborúnak a bűnös voltáról.

Józsa Béla és harcos társai állandó életveszélyben harcoltak a fasizmus ellen, hiszen egész északkeleti egyetlen csendőrlaktanyához hasonlóan.

A börtönök elégtelenségét bizonyították a körépületeket, közintézményeket romba döntötték meg letartóztatottakkal. A Székelyföld, épüget, mint Kolozsvár vidéke teje volt internálótáborokkal. Ejük a legcsempészebb gyanu, hogy valaki börtönbe kerülne, de nagyon sok esetben értetlen emberek százait a besugárzó jutották a fasiszta hóhérok kezére.

Az északkeleti internálótáborok közül a legvártatóbbak egyik a szamosfalvi tábor. A szamosfalvi repülőter hangárját rendezték be börtönek. Ennek a tábornak minden képzeletet felülmúló borzalmait néhány életbenmaradt táboros beszéli el.

„Meggyilkoltak a nyomorultak”

Kuják János, 37 éves tisztviselő, aki szintén a szamosfalvi táborban volt, így nyilatkozik: „Már megmondtam százszor is, hogy nem és nem.”

Constantinescu Elisabeta orvosnő látta Józsa Béla, amint táborokban rogyadozva négy csendőrtáborba. Kezére, lábára ny röviden teték a láncokat, hogy csak meggömbölyödjön járhatott. Borzalmas állapotban volt és ezt mondta:

„Meggyilkoltak ezek a nyomorultak”

A vadállati kegyetlenségű nyomozóközögek mesterségesen akarták táplálni.

Egy liter ételt börtönök bele, de egy utáltsan csejékedtek, hogy az étel nem a gégejére, hanem a tüdejére omlott.

Többször is könyörgtek a parancsnoknak, hogy a szerencsétlen embert engedje szabadon. Kijelentette, hogy nem enged, — amíg nem vall.

Félorával az akasztás előtt

Józsa Béla nem vallott és ezért meg kellett halnia. Nem csak ő halt meg, az északkeleti táborokban egyre másra akasztották fel az embereket. Magyar, román, zsidó különbség nélkül ott szerepel az áldozatok sorában.

Friedmann Lajos elmondja a Népbíróság előtt, hogy fel akarták akasztani, mert

Félorával az akasztás előtt közölték vele, hogy megkötözték a nyakát. Két vádlott társát föl akasztották.

Az ákosfalvi tábor semmiben nem maradt a szamosfalvi mögött. Guszmán Bőske tanu elmondja, hogy az ákosfalvi táborban borzalmasan bánattak, utána pedig, amikor alig állott már a lábán egy ötvénykörös zsákok raktak a

hátrára és követelték, hogy azt hordozza. Amikor a földre zuhan, újból ösztönözték. Az elnök megkérdezi, hogy kit ismer a jelenlévő vádlottak közül.

Tanú: Málnai Ismerem Váradról. Ő kinyitja a hátra Málnai Lajos. A szerencsétlen emberbe vizet pumpáltak, aztán Málnai a hátrára ugrott. Muresan Stefan banktisztviselő el

mondja, hogy a távollévő vádlottak egyike, dr. László Ákos beugró hantig látogat csempészett a zsebébe. Letartóztatották a Margit körúti fogházba zárták, ott színylödött 13 hónapom keresztül.

Es folynak a tanuvallomások, amelyekből megdöbbentő egyöntetűséggel csendül ki a Horthy, és az Antonescu paradicsom szellemi azonosságai.

Ugyanazok a beállítások ugyanazok a módszerek, ugyanazok a háttérjáratok, ugyanazok a megkötés és mindez azért, hogy a magyar és román nép elvérezzen Hitler ésoldjában.

A szamosfalvi tábor rémségét és Józsa Béla elhulló sorsa mögött már főpályázónak az elpusztult városok és falvak ügkös romjai, már ott rejtezik a hitlerfaszizmus zsoldjába került népek elkerülhetetlen sorsa.

KORDA ISTVAN.

Jogos az aradi áramfogyasztók felháborodása Jogtalan a villanyárak visszamenőleges felemelése Szabotál a villanygyár, ha nemfizetés eselén kikapcsolja az áramot.

Az aradi villanygyár intézkedéseit, a mellyel négyszeresre emelte fel az áramdíjakat, nem valami nagy örömmel fogadták az aradi fogyasztók, de felháborodást keltett a közönség sorában az az elhatározás, hogy a villanygyár nem elégedett meg a díjak ilyen nagy mértékű felemelésével, hanem ezt a felemelt díjat visszamenőlegesen január 15-től kezdve hajtja be az áramfogyasztóktól. A számlák kikészítése már javában folyik, de természetesen sokan

nem hajlandók fizetni a visszamenőleges követelést.

A Jövő munkatársának sikerült megállapítani, hogy a január 15-től visszamenőleg követelt felemelt díjak a beszédese jogtalan és igazságtalan.

A villanygyár legjobb esetben március hónapra visszamenőleg követelheti a felemelt díj fizetését. Sokan nem vették észre, hogy a februári fogyasztást kimutató márciusi számlára a gyár vezető

tősege már rányomatta alig olvasható betűkkel ellátott bélyegzővel, hogy fenntartja magának az áramárak utólagos emeléséhez való jogot.

Közzöljük tehát olvasóinkkal, hogy a felemelt villanyáraknak január 15-ig való fizetést bárki megtagadhatja, ezért nem kaphatják ki az áramot, vagy ha ezt megteszik, akkor a villanygyár vezetősége ezt a határozatot követeli.

Erre vonatkozólag alkalmunk volt beszélgetést folytatni az aradi törvényszék vezető bíráival, akiknek véleményét az alábbiakban közöljük:

Arra a kérdésünkre, hogy a villanygyár 1946 január 15-től kezdő hatállyal jogosított-e a gyár a négyszeresre felemelésre, a következő írásbeli véleményi kaptuk:

— Az 1946 február 15-én megjelent Arrekalkulációs törvény értelmében a gyárnak jogában áll az ármegállító kormánybiztosnál az árak felemelését kérelmezni és az engedélyezés napjától kezdve a magasabb árakat szedni. Amennyiben a felek közötti már korábbi megállapodás jött létre a magasabb árak fizetésére nézve, ez esetben a magasabb árakat már 1946 január 15-től kezdve lehetett szedni, függetlenül attól, hogy az engedélyezés mikor történt. Ilyen megállapodásnak tekinthető az, ha a villanygyár az áramot bizonyos jogfenn tartással számlázta és ezt a jogfenn tartást a fogyasztó hallgatóság tudomásul vette.

A jelen esetben azonban ilyen figyelemre méltó körülmények csak a márciusban kikészített számlákon találhatók, tehát egy korábbi megállapodásról a termelő és fogyasztó között szó sem lehet.

Ezek szerint az engedélyezett díjazású villanyárak csak az esetben kérhetők, ha a villanygyár az engedélyezés meg történtét a fogyasztókkal azonnal közölte volna. A fentiek szerint a magasabb villanyárak csak március hónapjától kezdve volna kérhetők.

Amaz kérdésünkre, hogy a villanygyárnak, amennyiben a fogyasztó a visszamenőleges áramdíj fizetését megtagadná, jogában áll-e ezt a fizetést a villanyáram kikapcsolásával ki kényszeríteni,

határozott nemleges választ kaptunk

hogy a villanygyárnak ilyen eljárása szabadsz jogcselekmény képez.

A legmodernebb ezüsttálcák és dísz tárgyak
a legjobb kivitelben
Vágási József ezüst és ékszerárú üzemből Arad
Viceniu Babeş 24. Telefon 31-55

Az ország valamennyi városa közül elsőknek:

Arad és Bukarest között megindult a rendszeres légi közlekedés

Metenként háromszor indul és érkezik a TARS Arad és a főváros között közlekedő nagy utasszállító gépe

Keddől kezdődőleg Aradot rendszeres légitörzsalom köti össze Bukaresttel és ezzel — elsőknek az ország összes városai közül — bekapcsolódnak a repülőközlekedés mozdító hálózatába. Hetenként háromszor indulnak gépek az aradi repülőteréről és ugyanannyi háromszor érkeznek: kedden, csütörtökön és szombaton. Indulás Aradról három órákor, az Aradra érkező gép pedig déli 12 órákor indul a bányász repülőteréről. Az aradi repülőterre köztársasági szerep vár a szovjet-román szállítás társaság légitörzsalomján terén.

A TARS úgy tervezi, hogy Arad és Temesvár között rendszeres járatok gépkocsis forgalmat jelent és ebben az esetben a temesvári légitörzsalom is az itteni légitörzsalomhoz kapcsolódna.

A szomszédvárosi légitörzsalom berendezése teljesen használhatóan úgy, hogy Temesvárnak a repülőforgalomba való bekapcsolására gondolni sem lehetne. Eppen ezért az aradi légitörzsalom bonyolítja majd le az utas és csomagforgalmat a Bánság székhelyének vizsgálatában is azzal, hogy az Aradról induló gépek temesvári utasait külön célra beállítandó különleges társaság gépkocsik hoznak át és Aradra érkezés után vinnék Temesvárra.

Ebben az esetben az Arad-Bukarest, Bukarest-Aradi forgalomban mindennap érkeznek és indulnak gépek.

Rövidesen Aradnak a légitörzsalomba is bekapcsolása behatóbbá válik.

amennyiben a legközelebbi időben bejű Arad már nemzetközli légitörzsalom szálloheye lesz. Több, Nyugatra irányuló rendszeres járat gépei árnak Aradot. A szervezési munkálatakat L. Uca Vasile, az aradi légitörzsalom parancsnoka és a TARS itteni megállító végzős nem véletlen, hogy épp Arad és Bukarest között indult meg az ország valamennyi városa közül elsőknek a légitörzsalom összeköttetése. A postai repülőes kitérő szakértő vagy hozzáértesél szervezte meg az utasszállítási nyozás első bejűldi rendszeres járatát a TARS-nak és érdemei elismerésül a szovjet-román légitörzsalom társaság országos felelősévé nevezték ki.

A most megindult rendszeres repülőgépforgalom utasszállítás: egyzeri utazás, 10 kiló csomagpoggyászal 150 000 lej. Csomagdíjazás: különként 1500 lej. A TARS aradi irodáján minden felelőséggel készségei szovjet: Epicobtel ucca 2. távbeszélő 15-67, légitörzsalom távbeszélő száma: 20-83.

Royal Nozi
Telefon 19-33
Előadások: 3, 5 és 7-kor, vasárnap fél 12-kor is.
Parancsolj a csillagoknak
Ma, a legújabb és legszebb CHARLES BOYER, OLIVIA DE HAVILLAND film

Csütörtökön a Gloria pályán Arad-Temesvár válogatottjainak mérkőzése

Hírek

— **RENDŐRSÉGI JELENTKEZÉS:** szerda, csütörtök, péntek: S. Sch. Sz.

— **FELHÍVÁS A KERÜLETI VEZETŐSÉGEKHEZ.** Felhívjuk a kerületeket hogy okvetlenül küldjenek megbízottakat csütörtökön d. u. 5 órára a kulturbizottság ülésére, a Karolina u. 5 sz. alatti kulturothtonba. Rendkívül fontos megbeszélés!

— **AZ ANTIFASISZTA NŐK ARADI SZERVEZETE** április 16-án kedden fél 8 órakor saját székházában (Greceanu ucca 6) plenáris gyűlést tart, amelyen beszélnak a szervezet egy éves működéséről.

A szaték termelő szövetkezete (Golds ucca 4) **FELVESZ AZONNAL** RA kölső munkára férfi és női munkásokat és egy tanuló.

— **HALÁLOZÁS.** Gadó György éle-ének 85-ik és házasságának 60-ik évében elhunyt. Gyászolják felesége és gyermekei, Töröcsik Istvánné, Ferencz Kálmánné és Gadó Jenő, az „Ajutorul” hitelszövetkezet igazgatója. Temetése csütörtök délután 4 órakor lesz a felsőtemető halottasházából. (Minden külön értesítés helyett.) (2047)

— **A Háztartási alkalmasságok szak-szervezete felkéri tagjait** jelennek meg (csütörtökön) április 11-én d. u. 5 órakor a szakszervezet helyiségében (Bd. Reg. Maria 15) tartandó gyűlésen Egyben tudatjuk tagjainknak hogy Vasárnap d. u. 4 órakor tartjuk meg a közgyűlést. A megjelentés kötelező.

— **AZ MNSZ VASÁRNAPI INTÉZŐBIZOTTSÁGI ÜLÉSÉRŐL** szóló beszámolókkal kapcsolatban közöljük, hogy: Tódor Sándor az MNSZ körzeti felelőse, Juhász Lajos pedig a százas intézőbizottság tagja.

Forum Mozi

Előadások: 3, 5, 7.

Egy izgalmas akciófilm

Birodalom szolgálatában

Noah Berry — H. B. Warner — Richard Cromwell — Hazel Terry

Cimfestészet
vállal

érettségi tablókat

és húsvéti dekorációkat

Str. Metlanu 1. Tel. 28-01

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Arad Bul. Regina Maria 13.
PRESA DEMOCRATA ARAD

Rendörkutyá segítségével fogtak el Aradon két veszedelmes betörőt

Az aradi rendőrségen feljelentést tettek, hogy ismeretlen tettesek betörték Mészáros Béla Dealul ucai szabómesterhez. A bűnügyi osztálynak a megindított nyomozás során sikerült a betörők rejtekhelyét is megállapítani. Az éjszaka folyamán egy detektív a rendőrség nagyszerűen idomított rendörkutyájával helyezkedett lesállításba és több óras várakozás után sikerült a betörőket

elfogni. A rovtomultu betörők Ionescu Gheorghe és Gavril Marin notorius bűnözők beismerték tettüket. Ionescu Gheorghe bevallotta azt is, hogy a már előbb elfogott Ionescu Constantinnal ő tört be Busneanu törvényszéki bíró Mocioni uccai lakásába. A rendőrség most a két betörő teljes bünlajstromának összeállításán dolgozik.

Az aradi magyarság kimagasló kultúreseménye április 13-án

Arad magyarságának kimagasló kulturális eseménye április 13-án a kolozsvári írók vendégszereplése Erdély Magyar Szépirodalmi Értelmének több jelentős egyénisége látogatja meg Aradot ez alkalommal. A vendégszereplő csoport tagjai: Szendrői Jenő erdélyi magyar szépművészeti fejtűgyőző, a kolozsvári színház igazgatója, Kacsó Sándor, a nevés közíró, Asztalos István, népi író, aki legújabb szereplése alkalmával már szívbe zárt a aradi közönség, továbbá Horváth István az eszéki szépirodalmi körök egyik legtehetségesebb tagja, aki az alkalommal személyesen is megismerhetjük.

Kolozsvári írók vendégszereplése

Érkezik és a műsört különböző színvonalas zenéi számokkal kiegészítik, még pedig olyan módon, hogy az aradi előadásra a temesvári Magyar Népi Szövetség ad kiegészítő műsort, míg Temesvár az aradi tehetségekkel ismerkedik majd meg.

A kolozsvári írók aradi vendégszereplése jelentős mértékben hozza közelebb Aradot Erdély szépirodalmi központjához. A művelődési szervezeteinkkel közösen a feladatok a szolgálatában keressük fel bennünket a vendégek is, hogy megismerjék bennünket az erdélyi irodalom legújabb megnyitkozásával.

Magyar művész a budapesti rádióban Enescu még kiadatlan szonátáit fogja zongorázni

Antal István budapesti zongoraművész, akinek hangversenyét a Magyar Népi Szövetség rendezésében, április 11-én a Minoita Kulturális Házban fogjuk hallani, nyilatkozott munkatársunknak és elmondotta, hogy milyen barátságos fogadtatásban részesült a bukaresti zenei körökben, Bukaresti koncertjén az Atheneu névs közönsége előtt Beehoven szonátáit és Enescu egy még kéziratban levő szonátáját játszotta. Kon-

certjét a bukaresti rádió közvetítette. Hazatérése után ugyancsak az Enescu szonátát a magyar közönségnek a budapesti rádió keretében fogja játszani. Így nemcsak a művészet csere és megismerés, hanem igazi művészetcsere is.

A szezon legkiválóbb zenéi eseményének számító aradi hangversenyre jegyek elvételeiben kaphatók Unirea cégnek Márta királyné ut 20.

Apróhirdetés

- FIGYELEM! Szépen tisztított, javított nyakkendőket. Horváthné, Stefan cel Mare tér 9. (4122)
- ALKALMAZUNK nős hadirokkant adminisztrátort. Cím a kiadóban. (4112)
- SZAKÁCSNÓ kőtagú családhoz május 1-re magas fizetéssel felvétetik. „Tempo”, Fischer Eliz palota. 4100
- FÜRDŐKÁD, emailozott, kifogástalan állapotban eladó. Str. Kogalniceanu 34. (4113)
- EGY gyermekautó, roller, gyermekágy, konyhamérleg, vaskazetta eladó. Ep. Comsa 54. (4094)
- RABITZ falak és csatornák eladók. Str. Miron Costin 17 szám. (4135)
- 4-5 lóerős motort veszek. Cím a kiadóban. (4131)
- KÖBÖL János a Turcas fatelepen elvesztette igazolványait. Megtaláló jutalmat kap. Calea Saguna 40-42 alatt. (4134)
- ELADÓ használt ablak, 100/180 méretű. Cím a kiadóban. (4132)
- LAKATOST, napszámost felvesz Issekutz, Dna Balasa 195. (4133)
- ELVESZETT irattáska, személyre szóló okmányokkal, Mintán megtaláló nem használhatja, 25.000 lei ellenében küldje el lakására, Str. Nicu Filipescu 9. vagy a lap kiadóhivatalába táskat megvárhatja. Kalmár Endre. (2128)
- NÉGY spindlis fabakk eladó. Buzăk, Str. Brediceanu 2 szám. (4130)
- TIZH... farkaskutya eladó. Cím a kiadóban. (4127)
- BUTOROZOTT szobát, különbejáratú keretek. Cimeket Reclama hirdetőbe, Eminescu ucca 4. (4129)

Berlin Bestiája

SAJTÓBEMUTATÓ A ROYAL MOZ GOKÉPSZINHÁZBAN)

Dokumentáris filmet mutatott be a Royal mozgóképszínház. Az amerikai hadgyimnázterium filmje megmagyarázza: Miért lépett be az USA a szabadságszerető népek oldalán a háborúba. A filmen végigvonnak az utolsó 25 évnek története, amelynek forgatógát valamennyien átértjük. A Japán imperiaizmus támadása Mandzsurián ellen. Sanghai ostroma, a polgári lakosság ellen intézett légitámadások után hullámgötyök, nők, gyermekek szétvontak holt testek. Megjelenik Mussolin pöffeszkedő figurája. Az európai fasizmus 1935 október 3-án megindul Abszintia jelgázárára: Tankokkal, bombázórepülőgépekkel jangszó-óklal a békés abszintin nép ellen. Változik a kép és Hitler gyűlöletes alakját látjuk „vezérkarával” Göringgel, Ribbentronnal, Hesssel, akik ma a nürnbergi bíróság előtt felelnek tetteikért. A film tovább vezet és megismerjük a német imperializmus terjedését: 1938 március, 12. Augusztus megszállása. Utána Hitler beszélt: „Nincs újabb terület követésem” és következik a szudetakadás, a történelmi kegyetlen szöveg nem ott áll meg és a nézők ismét átért mindazokat a borzalmakat, amelyek a fasizmus okozott az emberiség ellen, utatlat távozik, hogy az Egyesült Nemzetek hadereje gondolatok zuzott egy olyan esztendő felbörtölte volna az emberiség színe javát. (m. s.)

Rollifilmek minden nagyságban Palade

Brajtanu ucca 3 szárn. 2048

SAVOY Telefon 23-22

Jávor Pál

Estélyi ruha kötelező

legkedveltebb szerepe Utóljára Réthy Eszter operatőres és a magyar filmkomikus gárdája felvonulása PETHES, JUHÁSZ, MIHALY ERNŐ, VESZELY PÁL

— **NAGYSZERŰEN SIKERÜLT AZ MNSZ OPERETT-DELUTÁNJA.** Az MNSZ szabadegyetemének téli ciklusa a kulturbizottság művészeinek operett-delutánjával záródott. Károly Sándor hírlapíró állította össze mindazokat az ismert áriákat, melyek dallamát nagyanyaink is dudolták és ránk is a szépség erejével hatnak. A régi békeévek operettjei egymás után keltek életre és időrendi sorrendben a modern operettek is bemutatásra kerültek. Az előadóművészek hangulatos közvetlenséggel énekeltek. Hajós Györgyi gyönyörűen csengő koloratúrja és biztos szín-

padi mozgása, Bakó Ilonka bársnyos, behízsgó mezzoszopránja, Várfalvy Elza tiszta szopránja és kiváló előadói készsége, valamint a férfiak közül Hajós Imre és Ottó Ferenc lírai tenorja, Schneider drámai baritonja a biztos siker kezessége volt. Károly Rózsa a konferanszié szerepében most első ízben mutatkozott be és a bemutatkozás a siker jegyében zajlott le. A kíséret nehéz szerepét Csorba Tihámér látta el, aki az előadást biztos kézzel vezette és finoman festette alá az énekeket. A szellemes és hangulatos összekötőszöveget Károly Sándor írta.

Savoy-Aro csütörtökön

Menekülő ember

TOLNAY KLARI és AJTAY ANDOR. — Aranyéremmel kitüntetve! Figyelem! Előadások AROBAN: 3, 5, 7 órakor, SAVOYBAN 3.15, 5.15, 7.15 órakor pontosan kezdődnek!

Szombaton d. u. 5-kor: Kolozsvári magyar írók előadó estje

A Kulturpajta nagytermében. — Jó gyek 1500 lejés egységárban az MNSZ központjánál és Mera Paula könyvtárában.